

بررسی دانش، نگرش و عملکرد زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی، درمانی شهر

کرمان در مورد پیشگیری از عفونت‌های شایع دستگاه تناسلی در سال ۱۳۸۲

جمیله فرخ‌زادیان^۱ (M.Sc.)، شهناز زهره کرمانی^۲ (M.Sc.)، سکینه سبزواری^۳ (M.Sc.)، نوذر نخعی^۴ (Ph.D.)

۱- کارشناس ارشد پرستاری، بیمارستان ولیعصر، شهر بابک، کرمان، ایران.

۲- مربی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی رازی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کرمان، کرمان، ایران.

۳- استادیار، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کرمان، کرمان، ایران.

چکیده

مقدمه: بیماری مانع رشد طبیعی و مطلوب و همچنین مانع حفظ و ارتقاء سلامت می‌شود. بنابراین فعالیت‌های لازم برای پیشگیری از بیماری در جامعه می‌بایست اولویت اساسی برنامه‌های بهداشتی، درمانی باشد. عفونت‌های دستگاه تناسلی از جمله بیماری‌هایی هستند که سلامت زنان را تهدید می‌کنند. بنابراین پیشگیری از این عفونت‌ها اهمیت فوق‌العاده‌ای در کنترل این بیماری‌ها در اجتماع دارد. با توجه به شعار سازمان بهداشت جهانی در جهت پیشگیری و کنترل بیماری‌های مقاربتی تا سال ۲۰۱۰ و نیز افزایش شیوع این بیماری‌ها در جوامع مختلف، لزوم آموزش و مشاوره در خصوص رفتارهای جنسی و پیشگیری مؤثر از بیماری‌های عفونی دستگاه تناسلی بویژه بیماری‌های مقاربتی باید محور اصلی خدمات بهداشت باروری و جنسی قرار گیرد. از آنجایی که دانش و آگاهی نقش مهمی در نحوه نگرش، رفتار و اعمال افراد ایفا می‌کند و در نهایت از طریق کسب دانش و تغییر در نگرش، عملکرد مطلوب نیز امکان پذیر می‌گردد، بدین جهت یک مطالعه توصیفی به منظور بررسی دانش، نگرش و عملکرد زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی، درمانی شهر کرمان در مورد پیشگیری از عفونت‌های شایع دستگاه تناسلی در سال ۱۳۸۲ انجام شد.

مواد و روشها: حجم نمونه براساس مطالعه مقدماتی ۳۰۵ زن تعیین گردید. نمونه‌ها با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای و به صورت غیراحتمالی متوالی انتخاب شدند. داده‌ها از طریق پرسشنامه چهار بخشی شامل: مشخصات دموگرافیک (۱۴ سؤال)، دانش (۲۰ سؤال)، نگرش (۱۲ عبارت) و عملکرد (۱۶ عبارت) در مورد پیشگیری از عفونت‌های شایع دستگاه تناسلی، با روایی ۰/۹۴ و پایایی ۰/۸ و به صورت مصاحبه حضوری جمع‌آوری گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی و آزمون‌های آماری t ، ضریب همبستگی اسپیرمن، آنالیز واریانس یک راهه (ANOVA) و توکی استفاده شد. سطح معنی داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد ($\alpha=0/05$).

نتایج: بررسی حاضر نشان داد که زنان حدود ۷۰٪ از کل نمره دانش، ۸۰٪ از کل نمره نگرش و ۸۰٪ از کل نمره عملکرد را کسب نمودند. همچنین یافته‌های پژوهش بین دانش، نگرش و عملکرد ارتباط معنی‌داری نشان داد ($P < 0/01$). در مقایسه میانگین نمرات دانش بر حسب ویژگی‌های فردی، اختلاف معنی‌داری در گروه‌های سنی ($P < 0/05$)، تحصیلات، تحصیلات همسر و شغل مشاهده شد ($P < 0/01$). بین میانگین نمرات نگرش زنان بر حسب تحصیلات، تحصیلات همسر، شغل ($P < 0/01$) و دریافت اطلاعات قبلی ($P < 0/05$) اختلاف معنی‌داری وجود داشت. همچنین یافته‌ها نشان داد میانگین نمرات عملکرد بر حسب گروه‌های سنی ($P < 0/05$)، تحصیلات، تحصیلات همسر، شغل ($P < 0/01$) و دریافت اطلاعات قبلی ($P < 0/05$) اختلاف معنی‌دار دارد.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه کادر بهداشتی، درمانی در بیداری افکار، عقاید و نشان دادن شیوه‌های صحیح زندگی بهداشتی وظیفه خطیری دارند و متعهد شده‌اند که در جهت ارتقای کمی و کیفی مراقبت از مددجویان تلاش کنند، باید در راه آگاه‌سازی جامعه در زمینه پیشگیری از عفونت‌های دستگاه تناسلی اقدام جدی به عمل آورند. مجموعه یافته‌های پژوهش تأکید بر نقش کادر بهداشتی در افزایش آگاهی و ارتقاء رفتارهای بهداشتی در زمینه پیشگیری از عفونت‌های شایع دستگاه تناسلی دارد.

کل واژگان: دانش، نگرش، عملکرد، عفونت، عفونت دستگاه تناسلی، پیشگیری، زنان، و کرمان.

آدرس مکاتبه: جمیله فرخ‌زادیان، دفتر پرستاری بیمارستان ولیعصر، شهر بابک، کرمان، ایران.

پست الکترونیک: g_farokhzadian@yahoo.com